

ФОРМУЛАР

за достављање предлога и сугестије за измену и/или допуну

ПРЕДЛОГА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ДО 2030. ГОДИНЕ СА АКЦИОНИМ ПЛАНОМ ЗА ПЕРИОД 2021-2023. ГОДИНЕ

Молимо да коментаре унесете за члан на који имате примедбу, са навођењем конкретних предлога за измену и/или допуну. Имајући у виду да предлог измена у наративу документа подразумева и измене у Акционом плану, молимо Вас да сваки предлог пропратите и предлогом активности и показатеља исхода и резултата, као и предлогом потенцијалног извора финансирања!

Попуњен формулар потребно је послати на e-mail адресу: strategija2030@mpn.gov.rs

У email subject поруке потребно је да наведете „Предлог стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године“

Датум: 03.03.2021. године

Место: Нови Пазар

ПРЕДЛАГАЧ:

Име и презиме	Muhedin Fijuljanin, Prof. dr. Sait Kačapor
Установа/институција	BOŠNJAČKO NACIONALNO VIJEĆE
Email адреса	glavni.ured@bnv.org.rs

1. НАЧЕЛНЕ ПРИМЕДБЕ И ПРЕДЛОЗИ

- Pitanju obrazovanja pripadnika nevećinskih zajednica prilazi se samo deklarativno iznošenjem potrebe za poboljšanjem stanja uglavnom u pogledu stalnog stručnog usavršavanja zaposlenih u obrazovanju, te potrebu poboljšanja stanja na nivou visokoškolskog obrazovanja, ali bez ikakve konkretizacije u obliku nekog posebnog cilja, mjere ili aktivnosti.
- Mjere u kojima se pominju pripadnici manjina i obrazovanje na jezicima nacionalnih manjina odnose se samo na programe stručnog usavršavanja, revidiranje programa nastave i učenja i dostupnost udžbenika. Iste mjere i aktivnosti spadaju inače u redovne poslove u obrazovnom sistemu odnosno poslove koji se ciklično odvijaju nakon određenog vremena tako da *ne predstavljaju* nikakve posebne mjere ili aktivnosti koje su usmjerene na poboljšanje stanja u odnosnoj oblasti.
- U analizi stanja nije jasno i precizno uočen problem obrazovanja na jezicima manjina.
- Nema konkretizacije mjera za povećanje obuhvata i dostupnosti obrazovanja na maternjem jeziku pripadnika nevećinskih zajednica (manjina) a što treba da je jedan od osnovnih ciljeva Strategije.
- Dio prijedloga Strategije o visokom obrazovanju u okviru opšteg cilja 2. ne tretira obrazovanje na jezicima manjina i za potrebe obrazovanja na jezicima manjina. Prepoznat je problem nedostatka studijskih programa na jezicima manjina, ali u Strategiji nije kasnije naveden – utvrđen nikakav mehanizam i konkretan cilj ili mjera za rješavanja problema osim deklarativnog izjašnjenja.
- Akcioni plan sadrži samo jednu (1) konkretniju aktivnost vezanu za obrazovanje pripadnika nacionalnih manjina na njihovom maternjem jeziku – obezbjeđivanje udžbenika i drugih nastavnih sredstava za nastavu na jeziku nacionalne manjine za

<p>osnovne i srednje škole. Ostale dvije (2) aktivnosti su usmjerene na programe stručnog usavršavanja zaposlenih i revidiranje programa nastave i učenja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jasno definirati nadzor u kvalitet odgoja u privatnim predškolskim ustanovama; - U cilju dokidanja mogućnosti brzog i lakog sticanja (uzimanja, kupovine) diploma, definirati uvid i nadzor u studije na svim nivoima na prvatnim univerzitetima, posebno na doktorskim studijama; - U istom cilju definirati potpuno dokidanje izdvojenih odjeljenja Univerziteta i fakulteta; - Svuda gdje se govori o unapređivanju odnosa prema srpskom jeziku i književnosti kao osnovnim elementima nacionalnog i kulturnog identitea potrebno je ukazati na isti tretman jezika nacionalnih manjina i manjih naroda; - Organizovati besplatnu pripremu učenika za polaganje završnog ispita, jer u godini COVID19 učenici nisu imali realne šanse za ukupno postignuće kao u godinama kada su škole radile normalno.
--

2. ПРЕДЛОЗИ И ПРИМЕДБЕ У ПОЈЕДИНОСТИМА:

Назив поглавља	5. Ciljevi Strategije razvoja obrazovanja i vaspitanja u Republici Srbiji do 2030. 5.1. Opšti cilj 1
Предлог за измену и/или допуну	Posle Posebnog cilja 1.1. dodati novi poseban cilj: Unapređenje sistema obrazovanja pripadnika nacionalnih manjina na njihovom maternjem jeziku.
Образложење	<p>Pitanje obrazovanja pripadnika nacionalnih manjina na njihovom maternjem jeziku nije na zadovoljavajućem nivou zbog zakonskog ograničenja u pogledu opredjeljivanja za jezik nastave. Iz tog razloga neophodno je pristupiti izmjeni zakonodavnog okvira prema kojem će djeca pripadnici nacionalnih manjina po automatizmu pohađati nastavu na njihovom maternjem jeziku. Time bi se obezbijedila pravednost u obrazovanju pripadnika nacionalnih manjina i veća dostupnost Sistema obrazovanja za pripadnike manjina.</p> <p>Također, na taj način bi se otklonili elementi diskriminacije pripadnika nacionalnih manjina s obzirom na činjenicu da se pripadnici većinskog naroda ne izjašnjavaju za jezik nastave već za njih važi princip automatizma.</p> <p>Unapređenje Sistema obrazovanja pripadnika nacionalnih manjina na njihovom maternjem jeziku potrebno je ostvariti na svim nivoima obrazovanja, kroz konkretne mjere i aktivnosti i u pogledu podsticaja obrazovanju na maternjem jeziku – obezbjeđivanjem potrebnih udžbenika prije svega, programa stalnog stručnog usavršavanja i stalnom analizom i izmjenama (revidiranja) programa nastave i učenja.</p>

Назив поглавља	5. Ciljevi Strategije razvoja obrazovanja i vaspitanja u Republici Srbiji do 2030. 5.1. Opšti cilj 1
Предлог за измену и/или допуну	Posle posebnog cilja 1.7. dodati novi poseban cilj: <i>Unapređen odnos prema jezicima nacionalnih manjina i njihovoj književnosti kao osnovnim elementima njihovog nacionalnog identiteta.</i>

Образложење	Образложење дати као и код претходног посебног циља с тим што ће се показатељи и све остало односити на припаднике националних мањина.
-------------	--

Назив поглавља	5. Циљеви Стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. 5.2. Општи циљ 2
Предлог за измену и/или допуну	После посебног циља 2.3. додати нови посебан циљ: <i>Унапређење система високог образовања за припаднике националних мањина</i>
Образложење	У оквиру овог посебног циља предвидјети мјере које ће унаприједити доступност образовања припадника националних мањина на високошколском нивоу, мјере које треба да обезбједи потребан наставнички кадар у образовању на основном и средњошколском нивоу, мјере које подразумијевају акредитацију потребних студијских програма за матерњи језик и књижевност припадника националних мањина ради извођења наставе на матерњем језику, мјере у погледу субвенција за студенте који студирају наведене студијске програме, мјере које ће бити усмјерене на изучавање културе, историје и традиције припадника националних мањина а ради унапређења концепта интеркултуралности. Formulirati као посебну активност: Акредитација студијског програма Босански језик и књижевност при Државном универзитету у Новом Пазару и при Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Назив поглавља	Тачке 7, Механизми за спровођење SROVRS
Предлог за измену и/или допуну	У радну групу за праћење... укључити представнике националних савета националних мањина.
Образложење	Због специфичности организације и реализације наставног процеса на језицима националних мањина и мањих народа.